

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus XXV. Confessarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS XXV. CONFESSARIUS.

§. I.

*Sit clemens, & lenis.**Figura, & Symbola.**Ex Veteri, & Novo.*

Exenditq; manum, & apprehensam intulit in arcam Gen. 8. 9. Confessarius absolvens extendit manum cum Noe, ut columbam in arcam introducat, ut confitens ei dicere possit ps. 59. 7. *salvum fac dexterā tuā.* Summa Prædic. Confessar. Jacob moriturus tribui Zabulon navigationis, & mercium felicitatem portendit. *Zabulon in litore maris habitabit, & in statione navium pertingens usque ad Sidonem.* Gen. 49. 13. Sed sublimiori sensu fidam Ecclesia stationem promittit, & maternam erga naufragantes filios charitatem. Audi S. Ambros. lib. de bened. Patriarch. c. 4. Zabulon juxta mare habitabit; ut videat aliorum naufragia ipse immunis periculi. Magisque ad subveniendum parata (Ecclesia) quam periculo obnoxia: ut si qui, tempestatibus acri gravibus, confugere ad portum velint; præsto sit Ecclesia, tanquam portus salutis: quæ expensis brachiis in gremium tranquillitatis suæ vocet periclitantes, locum fidæ stationis ostendens. Usque ad Sidonem, usque ad gravissimorum criminum peccatores, donatâ benedictionis hæreditate absolvat. Arcones in Il. 1. Disc. 1.

Loquimini ad petram. Num. 20. 8. Moyses, & Aaron, castigati, quod non verbis, sed verberibus, aquam eduxerint de silice. Oliva l. 6. Strom. §. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus.

Subter leones, & boves, quasi lora ex are dependentia. 3. Reg. 7. 29. V. Bedal. de Salom. templo c. 20. super leones, & boves, lora dependent; quando sancti Doctores & in severitate distictionis, quâ peccatores judicant; & in mansuetudine lenitatis, quâ penitentibus remittunt; judicium sui timent auctoritatis: ne forte injuste ligando, ipsi iuste ligari ab eo, cujus judicium errare nequit, moveantur.

Pater mi, curru Israel, & auriga ejus. 4. Reg. 2. 12. Abul. q. 19. Curru Israel vocatur; quia ad curru pertinet sustentare. Sic enim Elias sustentavit Israel, supportando defectus eorum, & providendo eis in necessitatibus. Arcones in Il. 3. Disc. 7.

Elizæus in domum Sunamitis ad filium ejus suscitandum, ire non dedignatus est 4. Reg. 4. 32. *& incubuit super puerum, posuitq; os suum super os ejus:* nullum denique horrorem in domo paupercule mulieris habuit de puero mortuo. Diez D. 20. P. conc. 2.

Tibia, & Psalterium, suavem faciunt melodiam: & super uraq; lingua suavis. Eccli. 40. 21. q. d. sermo suavis magis mentem afficit, & delectat, quam melodia instrumentorum musicorum. Sermo enim suavis secum

quasi vehit mel internum, & suavitatem animæ, a quo promanavit; eamque defert in aures, & cor, audientis. Id visum fuit, & etiamnum videtur viris Apostolicis; quorum lingua suavis medetur, *constritis corde* Il. 61. 1. Sic videmus Confessarios suaves ad se poenitentes allicere; & flectere, quocunque volunt. Pierius hierogl. 7. de cervo c. 1. tradit: cervum, licet fugacissimum animal, ita melodiâ detineri, ut consistens capi se, necarique, patiatur. Cornelius hic.

Columba in Jordane visa. Matth. 3. 16. non vultur: ut discas, non discerpandos, qui lavantur, sed inumbrandos. Oliva l. 6. Strom. ante citatus.

Imponens illum in jumentum suum, duxit instabulum. Luc. 10. 34. S. Ambros. l. 1. de poenit. c. 5. supra jumentum suum imposuit vulneratum, in quo ejus peccata vexit omnia; nec ovem pastor despexit errantem. Asterius Ep. in Cat. PP. in Luc. quid est jumentum, quod semivivum, ac animam agentem, ad hospitium Salvator deduxit, nisi Caro; in qua ad nos venire dignatus est: quæ fuit quasi vehiculum quoddam, aut Divini Verbi jumentum; in qua, & per quam, omnia sustinens, ac tolerans, pro plena morbi depulsione, ad hospitium, id est, Ecclesiam, ubi perfecta vulnerum curatio consummatur, deducit.

Arborem sci habebat quidam Luc. 13. 6. Quis agricola intercessor? Audi S. Greg. Nyss. Or. inulierem peccatricem: alienus a cædendi acerbitate Sacerdos esse debet, tanquam promptus & paratus, ad excolendam humanitatem: ut etiam si Dominus aliquem, uti plantam inutilem, excindere jubeat; ipse tamen insitor debeat supplicare, ut ignoscat parumper, ac sententiam differat. - Noli esse tam facilis ad amputandum, & excindendum, tu, qui Dominum, nè id faciat, debes obsecrare. Diligentiam adhibeto, reprehensionibus circumfodito, cohortationibus foveto, tanquam sinu. Tuum esto placare Judicis animum. Demus operam, ut eodem nomine, quo Dominus, appellemur. Arcon. in Il. 1. Disc. 8.

*Motiva.**Ex Veteri, & Novo.*

Elisæus Naaman principem septies in Jordane mergi voluit. 4. Reg. 5. 10. nè salutatum quidem: puerum verò misellæ convenit, fovit, oscularus est; suoque spiritu in os ejus immisso revocavit ad vitam. Oliva l. 11. Strom. §. Traxit re in terram. Crimen licet iniquissimum, citò curatur in pannoso; difficillimè, licet leve, in cocco. Id. ib.

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis. Ps. 102. 3. Non execratur, sed curat Deus, mortuos nostros, & quidem omnes. Oliva l. 6. Strom. hic.

Ss 3

Ne

Neg. fons oleo, II. 1. 6.

Motivum speciale, Christi lenitas in peccatores.

Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Matth. 9. 2. Docet, quam mansuetè à Confessario tractandi Pœnitentes. Syl. hic.

Homo, remittuntur tibi peccata. Luc. 5. 20.

Murmurabat Phariseus Luc. 7. 39. intrà se, quòd mulier fletu quasi convivium habet, & Dominus eam ad se accedere permittat. Non æquè vult Deus peccatores extrusos, ut nos. Est hic puer, qui flens, & ejulans, omnes vos turbat; ideoque de manu in manum è templo ejicitis: qui ita lacrymans in exitu invenit matrem suam; quæ aspiciens, illum ab omnibus sic rejectum, brachiis excipit, osculatur, & ait: hi satis ostendunt, quòd non sis eorum filius, nec ab iis diligaris. Profectò si pro te hos dolores pertulissent, quos ego, nunquam te tam inhumaniter tradidissent. Talis, longèque incomparabiliter major, est benignitas clementissimi Salvatoris erga peccatores. Diez. fer. 5. D. Pass.

Cur ovem errantem Luc. 15. 4. non punit, verberat &c. ? quia exprimit, juxta Greg. Bed. Bonav. peccatorem pœnitentem, revertentem in viam salutis. Docet, Pœnitentes benignè suscipiendos. Sylv. hic. q. 8.

Cur præconium divini verbi non committitur primò Christi discipulis diu cum ipso conversatis; quàm mulieri. Jo. 4. 28. Samaritanæ, quæ paulò antè erat peccatrix ? S. Ambr. l. 132. hæc virtus Christi est Domini; ut quantumvis peccator; qui ejus undà se laverit, denuò in virginem reparatus; non meminerit, antea quid fecerit. Sylv. hic. q. 38.

Suscepes donum Dei. Ib. Cum dicat Paulus Rom. 2. 11. *non est acceptio personarum apud Deum*, cur tam severus in plectendo vinitorum homicidio ? adeò mitis in ferenda Samaritanæ impudentia; ut nec jacturam unius pili minetur ? Resp. publicum crimen vinitorum pertinebat ad forum externum, & litigiosum. At Samaritanæ fragilitas discutitur in foro privato, & internò, intercedente summâ misericordiâ: quam ideo Christus audit patienter, diu perfert disceptantem, monet solam, mirabiliter docet, absolvit clementer, indulgentiis dicit, sanctitate donat, & Apostolam patriæ præficit: in exemplum Sacerdotum; ut sint clementes, & pœnitentibus aperiant aquam fontis Siloe, quæ nullò strepitu, mirò silentiò, immundos purgabant. Olivat. 1. conc. 18.

Alia Motiva

Ex Novo, & Patribus.

Converte gladium tuum in locum suum Matth. 26. 52. Quasi uni manui tradidit Dominus claves, & alteri imperat, ut gladium claudat: ut sciat, non percutere, sed parcere. S. Bern. l. 4. de consid. dracones me moneas pascere, & scorpiones. Propter hoc, inquam, magis aggredere eos, sed verbò, non ferrò. Quid tu demum usurpare gladium teites, quem se-

mel jussus es ponere in vaginam. Sylvest. hic.

Quid ad nos: tu videris. Matth. 27. 4. S. Ambros. l. 2. de pœnit. c. 5. arbitror, quòd etiam Judas potuisset tantâ Dei miseratione non excludi, si pœnitentiam, non apud Judæos, sed apud Christum egisset. Arcon. in II. 1. Disc. 1.

Dupliciter Spiritus Sanctus datus, I. in cœnulo post resurrectionem, quando leniter, & suaviter, Jesus *insufflavit*, & dixit: *accipite Spiritum Sanctum.* Jo. 20. 22. II. cum impetu vehementi. Act. 2. 2. Quæ differentia ? Post Pascha leni statu se habet: datur enim ad dimittendum peccata; nunc autem validò impetu venit: quia ad peragenda negotia regni Dei instigabat. Cum peccatoribus contritis leniter, & affabiliter, se habet Minister; at in negotio regni Dei exequendo, vehementi conatu se exhibeat. Sylv. hic. c. 13. q. 12. Insufflando eis Spiritum S. dat eis potestatem remittendi peccata. Valdè durus est homo homini: & ideo nulli creditur remissio peccatorum, nisi prius Spiritus Sanctus eorum animis illabatur; de cujus munere venit, ut valdè leniter, & suaviter, peccatores tractentur. Id. hic.

Aperi janua misericordiæ; & si non pœnitentem propter Christum, suscipe vel Christum in Pœnitente. Liquefcat anima tua misericordiæ rore, acclamantis, & pulsantis, Jesu succendatur eloquium. Vox pœnitentis, vox est Jesu. Gilb. in Cant. l. 43.

Si eramus, modicam pœnitentiam imponentes; nonne melius est, propter misericordiam dare rationem, quàm propter crudelitatem deficere Pœnitentem ? Hugo Card. in Math. 23. Ubi Paterfamilias largus est, dispensator non debet esse tenax. Si Deus benignus, ut quid Sacerdos austerus ? Vis apparere Sanctus ? circa tuam vitam esto austerus; circa aliorum benignus. Id. ex S. Chrysost.

§. II.

Confessarius nimium mollis arguitur.

PEpercit Saul, & populus, Agag, & opprimis gregibus, - & quæ pulchra erant. 1. Reg. 15. 9. quæ tamen Deus jussit occidi, & ideo propriò cecidit gladiò sic Confessarii parentes, nè peccatores percutiant verbò Dei, jussè verbò Dei percutiuntur, & damnabuntur. Summa Prædic. Adulatio.

David autem psallebas manu suâ. 1. Reg. 18. 10. Vide superius Concionat. §. 21.

Labia ejus distillantia myrrham primam. Cant. 5. 13. Lucas Abb. ait: labia Christi esse Confessarios: quia per illos loquitur Christus ad cor pœnitentium; eisque myrrham pœnitentiæ vitæque austeræ, instillat. Corn. hic.

Habuit magnatorum quispiam Confessarium; eum in confessionibus offendere timebat. Super mensam aliis rigorem suorum Confessorum exaggerantibus, Dominus ille sui lenitatem

tem mirè laudabat. Utroque defuncto uxor Domini, dum sola in Capella orat, videt hominem formâ ignitâ & terribili, qui portabat alium dorsò suò similis formæ. Cui timentis maritus: nē timeas; ego sum maritus tuus; & bajulus meus est Confessarius meus: qui, sicut viventem supportavit in culpa, ita mortuum portat in pœna. Summa Prædic. Confess. mollis.

§. III.

Qualis Confessarius eligendus?

Nē suspicias te omni homini pro peccato. Eccli. 4. 31. Lyr. delectus habendus in Confessione; nec cuius Confessario aperienda peccata: multi enim stipites veniuntur, quibus dici posset illud Os. 4. 12. *populus meus in ligno suo interrogavit, & baculus ejus annuntiavit ei.* Medicum quæris in morbo peritum; pro anima vis hebetem: qui, sit Medici imperiti cœmiterium implent corporibus, ita rudes Confessarii Infernum animabus. P. Octavian in Eccl. c. 4. hic.

§. IV.

Confessarius plebejos non abhorreat.

Pondus super se rollet, qui honestiori se communicat. Eccli. 13. 2. Multi ambiunt aulas Magnatum, ut eorum familiaritate honorati sint, & dignitates, & lucra capiant. Verum Siracides hic sapienter idipsum dissuadet. Ubi enim sunt impares, superior vult Dominari inferiori; illique multa imperat, quæ inferior præ metu, & pudore, recusare non audet: quare potius servus est, quam ami-

cus. Experiuntur & illud pondus Confessarii magnatum, & divitum; qui, præter molestias illis obsequendi, non raro conscientias suas, æquæ ac Pœnitentium, periculo æternæ salutis exponunt: dum vel ex metu displicendi, aut placendi, non audent eos monere; sed dissimulant non dissimulanda; laxant non laxanda. Quantò feliciores sunt Confessarii pauperum, qui eos libere monent, facileque ad omnem sanctitatem promovent. Hi domini sunt, illi servi. Corn. hic.

Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. Matth. 3. 10. Una securis, & idem ro- gus, cuius plantæ sterili; æquæ palma, ac ficus; cerasus, ac malus Punica, Ejectus est Judas, licet Apostolus; Saul, licet princeps; fugatus Cain agricola; damnatus ad greges Nabuchodonosor. Quos ergo Deus conjunxit, homo non separet. Utinam ea recurre- rent sæcula, quando reginæ (3. Reg. 14. 2.) induebant personam ancillarum! A Jerobam ad Ahiam missa est uxor personata amictu plebej. Timuit, nē regina rejiceretur; spera- vit ancillæ simulatione Dominam admittendam; Caveant Ecclesiarum Ahia, ne rejectis ancillis, for- minis Consularibus ancillentur. Oliva l. 11. Strom. §. traxit rete &c.

Collocet se Confessor in arcē, seu speculā ra- tionis, abstrahens semetipsum; quantum po- tuerit, ab hominē exteriori; tam in se; quam in aliis; ut spiritu ambulet, & non carne: nē forte, illectus formis corporum; fiat sibi ipsi laqueus perditionis: totus in animarum perpi- cienda qualitate spiritualiter invigilet; non at- tendens distinctionem sexuum, vel formarum: Joan. Gerson tr. de arte aud. Confess.

TITULUS XXVI. CONFESSIO SACRAMEN- TALIS.

§. I.

Figura, & Symbola.

Ex Veteri.

Aperiens Noë fenestram &c. Gen. 8. 6. Sic peccator aperiens fenestrā cordis, id est, oris, columbinam gementem, simplicem, & sine fūco, confessionem emittit. Illa verò ramum olive portat, id est, veniam, & pa- cem. Barrad. D. 3. Quadr. t. 2. l. 8. c. 19.

Facies labrum aeneum. Ex. 30. 18. Quod potest exponi de pœnitentia; quæ dicitur mare, pro amaritudine contritionis; labium pro confes- sione. Dicitur etiam aeneum pro constantia, & fortitudine, in labore satisfactionis. Illud labium ponitur inter tabernaculum, & altare. Altare est Ecclesia militans, in qua nos debemus offer- re Deo prius lotos per pœnitentiam, Rom. 12.

1. obsecro vos &c. Tabernaculum est vita æ- terna, sive coelestis patria; quod nequaquam transferri poterit, ut dicitur II. 33. 20. Qui ergo à militante Ecclesia volunt ire ad triumphan- tem; oportet, quod per mediam transcant pœ- nitentiam: hæc enim est via. Aqua ponitur in labio, quando pœnitentia fit cum lacrymis, vel cum gratia. &c. Hugo Card. in Joan. c. 5.

Pherezaus. Ex. 23. 23. interpretatur divi- sus; & significat peccata mortalia, per quæ ani- ma dividitur à Deo. Hæc tradidit Dominus in manus Judæ: quia virtute Confessionis tam ve- nialia, quam mortalia dimittuntur. Hugo Card. in Judic. c. 1.

Sexcentos viros vomere. Judic. 3. 31. Glossa: vomer est Confessio: quia, sicut vo- mere aperitur, & scinditur, terra, ut semen reci- piat; & fructificet; sic Confessione rescinditur

terra